

Til Utenriks- og forsvarskomiteen

Oslo 15.10.19

Høringsinnspill fra Sex og Politikk til Prop. 1 S 2020 Utenriksdepartementet

Sex og Politikk takker for muligheten til å komme med innspill til komiteen. Vi er glad for at forslaget til statsbudsjett understreker at Norge skal fortsette å bidra økonomisk og med et politisk lederskap innen seksuell og reproduktiv helse og rettigheter og universell helsedekning, og at det legges opp til et styrket fokus på sårbare grupper. Men denne politikken reflekteres ikke godt nok i de økonomiske prioriteringene.

Sex og Politikk anbefaler:

- Reversere kutt til Global helse på 79 millioner, kap 160. post 70, og UNAIDS på 70 millioner, kap 160. post 72
- Styrke innsatsen for Seksuell og reproduktiv helse og rettigheter med 50 millioner, under kap 164. post 70 Likestilling.
- Realisere Norges satsning på seksualitetsundervisning med en bevilgning på 50 millioner for UNESCO og sivilsamfunn, under kap. 161 Utdanning.

Merknad:

- *Regjeringen må prioritere seksualitetsundervisning og seksuelle og reproduktive helsetjenester som del av satsingen for sårbare grupper (kap. 164).*

Begrunnelse:

Seksuell og reproduktiv helse og rettigheter (SRHR) er fremdeles truet

Det er snart tre år siden USA gjeninnførte sin Mexico City Policy, denne gangen i en utvidet versjon som gjelder hele USA sitt globale helsebudsjett. Politikken har blitt innført under republikanske presidenter og opphevet under demokratiske presidenter. Vi vet at politikken i tidligere og inneværende periode har ført til at ungdom og voksne har fått dårligere tilgang på helsetjenester, prevensjonsmidler og trygge aborttjenester. Det er også grunn til å frykte at konsekvensene i nåværende periode kan bli verre enn tidligere da politikken omfatter hele helsebudsjettet.

Norge styrket innsatsen for SRHR i 2017. Dette var viktig og bra. Samtidig er disse rettigheter som fremdeles trues internasjonalt og som møter motstand i implementeringen på bakken. Vi vet at det er et stort gap mellom tilbud og etterspørsel av seksuelle og reproduktive helsetjenester, inkludert særlig tilgang til prevensjon, trygg abort og informasjon/seksualitetsundervisning.

UNAIDS er en av FN-aktørene som har gått fremst i arbeidet for særlige sårbare grupper, slik som menn som har sex med menn, ungdom og personer som selger sex. De har også fremmet seksualitetsundervisning som et forebyggende tiltak. Med global helse som en høy prioritet og et økt bistandsbudsjett er 2020 ikke året for å redusere bevilgningen til globale helse tiltak.

Norge er en viktig stemme og bidragsyter både politisk og økonomisk. Med lederambisjoner på global helse og SRHR kan Norge gjøre mer.

Viser lite satsing på seksualitetsundervisning

Siden 2017 har Norge varslet en satsing på seksualitetsundervisning. Denne satsinga er fremdeles ikke synlig i budsjettet. Budsjettet legger vekt på at barn skal rustes for livet, at alle barn skal inkluderes og fullføre skolen, at man skal ha et særskilt fokus på jenters og sårbare gruppers utdanning og at kvalitetsfremmende tiltak for lærere skal prioriteres. Vi vet at mangel på likestilling, helsetilbud og trygg seksualitet er årsaker til at mange ekskluderes fra skolen og det er bred enighet om at god undervisning på disse områdene av trygge og kunnskapsrike lærere er viktig.

Barn og unge med funksjonsnedsettelse er ofte særlig sårbare for overgrep og har liten tilgang på relevant og god informasjon om seksualitet og rettigheter samt helsetjenester. Derfor er det viktig at et program med fokus på sårbare grupper også inkluderer seksualitetsundervisning og tiltak for seksuell og reproduktiv helse.

I flere land i Afrika sør for Sahara pågår et arbeid for å styrke seksualitetsundervisningen ledet av UNESCO og UNFPA i samarbeid med myndigheter og sivilsamfunn. Erfaringer viser at det er utfordrende å få skoler og lærere til å prioritere dette.

Som en aktør med lang erfaring på feltet, vet vi at veien til implementering av seksualitetsundervisning i skolen kan være lang. Det er behov for ulike aktører som kan utvikle materiell, gi undervisning til barn og unge i og utenfor skolen, og bidra til å utdanne kompetente lærere. Vi må ha aktører som kan legge til rette for refleksjon av og med ungdom selv og som kan være pådrivere for en lovgivning som sikrer god implementering. Her er et kompetent sivilsamfunn sentralt noe som bør gjenspeiles den norske innsatsen.

Det er bred politisk og faglig enighet i Norge om viktigheten av god seksualitetsundervisning. Skal Norge vise lederskap på området må satsingen realiseres i prioriterte midler.

Daglig leder

Tor-Hugne Olsen

Sex og Politikk